

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 25.

Vydána dne 18. dubna 1935.

Obsah: (63.—67.) **63.** Zákon o vyvlastnění k účelům obrany státu. — **64.** Zákon, jímž se mění některá ustanovení zákona o vojenském kázňovém a kárném právu, jakož i o odnětí vojenské hodnosti a přeložení do výslužby řízením správním. — **65.** Vyhláška o novém znění vojenského kárného zákona. — **66.** Zákon, jímž se propůjčuje vnitrostátní účinnost III. části úmluvy mezi republikou Československou a královstvím Rumunským ze dne 22. prosince 1930 o vzájemné podpoře při celním řízení, při zamezování, stíhání, trestání přestupků celních předpisů a o vzájemné právní pomoci v celních trestních věcech (celní kartel). — **67.** Zákon o dodavatelských pokladničních poukázkách.

63.

Zákon ze dne 29. března 1935
o vyvlastnění k účelům obrany státu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Předmět a rozsah vyvlastnění.

(1) Podle tohoto zákona lze za mobilisace, ve válce a za mimořádného opatření podle § 27 branného zákona provést vyvlastnění k účelům obrany státu, zejména pak k účelům opevnění nebo jiných vojenských staveb (objektů) anebo válečného vystrojení opevněných míst, dále k účelům letišť, železnic, silnic a jiných komunikací, telegrafních, telefonních a radioelektrických zařízení, k účelům vybudování podniků důležitých pro obranu státu, k jiné podpoře nebo zabezpečení válečných operací a pod.

(2) Mimo dobu mobilisace, války nebo mimořádného opatření podle § 27 branného zákona lze provést vyvlastnění podle tohoto zákona jen:

a) k účelům opevnění nebo jiných vojenských staveb,

b) k účelům vybudování podniků důležitých pro obranu státu, pokud je takové vybudování naléhavě nutné v zájmu obrany státu, anebo

c) v případech, které určí — všeobecně nebo jednotlivě — vláda; usnesení, určující

všeobecně tyto případy vyvlastnění, vyhlásí vláda ve Sbírce zákonů a nařízení.

(3) Vyvlastněním podle tohoto zákona lze dosíci:

a) přechodu vlastnického práva k nemovitostem nebo jeho omezení (zejména zřízením služebnosti nebo jiného věcného práva),

b) přechodu, omezení nebo zrušení jiného věcného práva k nemovitostem,

c) přechodu vlastnického práva k soukromým vodám nebo jeho omezení, anebo přechodu, omezení nebo zrušení jiných práv k soukromým i veřejným vodám

ve prospěch navrhovatele vyvlastnění.

(4) Návrh na vyvlastnění podle tohoto zákona může podati stát nebo jiná osoba, která připravuje nebo provádí některou ze staveb, podniků, zařízení nebo opatření, pro jejichž účely je vyvlastnění podle odstavců 1 a 2 možné, anebo je držitelem takové stavby, podniku, zařízení nebo opatření.

(5) Potvrzení o tom, že jde o vyvlastnění k účelům obrany státu podle odstavce 1 nebo 2, vydává podle volného uvážení ministerstvo národní obrany; jde-li o stavbu, podnik, zařízení nebo opatření, které náleží do oboru působnosti některého jiného ministerstva, vydává ministerstvo národní obrany potvrzení v dohodě s tímto ministerstvem. Potvrzení třeba připojiti k návrhu na vyvlastnění.

§ 2.

Jaká náhrada se poskytuje za vyvlastnění.

(1) Za vyvlastnění přísluší náhrada, a to,

jde-li o přechod vlastnického nebo jiného věcného práva k nemovitostem, ve výši obecné ceny nemovitosti (věcného práva) v době zahájení vyvlastňovacího řízení. Bylo-li vyvlastněním dosaženo omezení vlastnického práva k nemovitostem anebo omezení nebo zrušení věcného práva k nemovitostem, nahradí se škoda, kterou oprávněná osoba tím utrpěla; pro určení náhrady této škody rozhodují i zde okolnosti v době zahájení vyvlastňovacího řízení.

(2) Při určování náhrady sluší přihlížeti též ke škodě, kterou vyvlastněním utrpí uživatelé, poživatelé, nájemci a pachtýři vyvlastňované věci a kterou je vlastník povinen nahraditi, není-li částka, která se má poskytnouti jako náhrada za vyvlastnění, sama o sobě již určena k tomu, aby z ní byly uspokojeny nároky, které ony osoby proti vlastníku mají.

(3) Jde-li jen o vyvlastnění částečné, sluší při určování náhrady přihlížeti netoliko k ceně nemovitosti (věcného práva), jíž se vyvlastnění týká, před vyvlastněním, nýbrž také k tomu, oč se zmenší hodnota zbylé části nemovitosti (věcného práva) po tomto vyvlastnění.

(4) Při určování náhrady nelze přihlížeti k zvláštním poměrům, ani k zvláštní oblibě, ani k hodnotě, které snad nabude nemovitost, jíž se vyvlastnění týká, až budou provedena opatření, pro jejichž účely bylo vyvlastňovací řízení zahájeno; zejména pak nelze přihlížeti k poměrům, o nichž je zjevno, že byly způsobeny v úmyslu, aby se jich použilo jako důvodu žádosti za zvýšení náhrady.

(5) Náhrada se poskytuje zpravidla v hotovosti, avšak lze ji též přiznati v jiné přiměřené nemovitosti (věcném právu):

a) žádá-li o to osoba, proti níž vyvlastňovací výměr směřuje a je-li požadovaná náhradní nemovitost (věcné právo) v majetku vyvlastňovatele a pro něho postradatelná, nebo

b) nabízí-li to navrhovatel (§ 1, odst. 4) a lze-li náhradní nemovitosti (věcného práva) použití k stejnému účelu, jakému sloužila vyvlastňovaná nemovitost (věcné právo), přihlízející při tom též k poloze nemovitosti a její vzdálenosti.

(6) Náhradou podle ustanovení předcházejících odstavců je povinen ten, kdo podal návrh na vyvlastnění (§ 1, odst. 4).

(7) Ustanovení tohoto paragrafu platí obdobně pro vyvlastnění vod.

§ 3.

Řízení vyvlastňovací.

(1) Vyvlastňovací řízení podle tohoto zákona provádí na návrh (§ 1, odst. 4) okresní úřad. Je-li zároveň navrhováno k těmž účelům vyvlastnění, týkající se nemovitostí (vod), ležících v obvodu několika okresních úřadů, provede vyvlastňovací řízení ten okresní úřad, jemuž to nadřízený zemský úřad přikáže; v takovém případě se podá žádost o vyvlastnění přímo u tohoto zemského úřadu. Leží-li nemovitosti (vody) v obvodu několika zemských úřadů, podá se žádost k ministerstvu vnitra a to pak určí okresní úřad, jenž provede vyvlastňovací řízení.

(2) Podáním návrhu na vyvlastnění, řádně doloženého podle ustanovení § 1, odst. 5, u příslušného okresního úřadu (a v případě podle druhé a třetí věty předcházejícího odstavce u zemského úřadu nebo u ministerstva vnitra), je vyvlastňovací řízení zahájeno. Zahájení vyvlastňovacího řízení se poznamená na žádost okresního úřadu (zemského úřadu, ministerstva vnitra) ve veřejných knihách. Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dojde k dotčené nemovitosti knihovního zápisu. O poznámku požádá úřad ihned, jakmile ho dojde návrh na vyvlastnění, doložený podle ustanovení § 1, odst. 5.

(3) Okresní úřad uvědomí o došlém návrhu na vyvlastnění ihned:

a) v případě podle § 1, odst. 3, písm. a) vlastníka nemovitosti,

b) v případě podle § 1, odst. 3, písm. b) toho, jehož věcné právo má býti převedeno, omezeno nebo zrušeno a

c) v případě podle § 1, odst. 3, písm. c) vlastníka soukromých vod, jde-li o přechod nebo omezení vlastnického práva, jinak toho, jehož právo k vodám má býti převedeno, omezeno nebo zrušeno,

a vyzve jej, aby se do 8 dní vyjádřil, je-li ochoten k dobrovolné dohodě a za jakých podmínek. Projeví-li vyzvaná osoba v uvedené lhůtě ochotu k smírnému jednání, určí okresní úřad přiměřenou lhůtu k sjednání dohody.

(4) Jestliže se osoba uvedená v předcházejícím odstavci v osmidenní lhůtě k vyjádření dané nevyjádří nebo prohlásí, že není ochotna k dobrovolné dohodě, nebo odmítne jakékoliv jednání anebo nedojde-li ve lhůtě určené k sjednání dohody mezi navrhovatelem a osobou, proti níž návrh na vyvlastnění směřuje, k takové dohodě, dá okresní úřad v obci

zahájení vyvlastňovacího řízení vyhlásiti s vyzváním, aby námitky, jsou-li jaké, byly oznámeny do lhůty okresním úřadem stanovené, anebo nejpozději při místním šetření, bude-li takové místní šetření nařízeno. K námitkám, které nebyly oznámeny do lhůty okresním úřadem stanovené, anebo — bylo-li nařízeno místní šetření — nejpozději při tomto šetření, nelze přihlížeti. Námitky uplatňující soukromá práva nemohou býti vyvlastnění na překážku.

(5) Jakmile projde lhůta stanovená k podání námitek podle odstavce 4, po případě jakmile je vykonáno místní šetření a nedojde při něm k dohodě, vydá okresní úřad neprodleně po projití stanovené lhůty, po případě po vykonání místního šetření, vyvlastňovací výměr. Jde-li o případy uvedené v § 6, odst. 2, vydá okresní úřad vyvlastňovací výměr ihned, jakmile dojde k dohodě ministerstev anebo k rozhodnutí vlády, není-li uvedena dohoda nebo rozhodnutí na překážku vydání uvedeného výměru.

(6) Okresní úřad rozhodne též o náhradě za vyvlastnění (počítajíc v to i náhradu podle § 2, odst. 5).

(7) Odvolání proti vyvlastňovacímu výměru, pokud je jím určeno, co a pro koho se vyvlastňuje, nemá odkladného účinku.

(8) Není-li návrhovátelem vyvlastnění stát, může býti na žádost osoby, proti níž návrh na vyvlastnění směřuje (odstavec 3), návrhovátelem podle volného uvážení úřadu uloženo, aby složil přiměřenou jistotu; o tom, zda složení jistoty má býti uloženo, jakož i o způsobu a výši jistoty rozhodne okresní úřad po slyšení stran, a třeba-li, i znalců.

§ 4.

Užívání nemovitostí (vod) před zahájením vyvlastňovacího řízení.

(1) Pro účely, pro něž lze provést vyvlastnění podle tohoto zákona, lze vstoupiti na všechny potřebné nemovitosti a jich i jinak užívati, zejména za účelem provedení potřebných přípravných prací, a to již před zahájením vyvlastňovacího řízení a před vydáním vyvlastňovacího výměru. Mimo dobu mobilisace, války a mimořádného opatření podle § 27 branného zákona lze tohoto oprávnění použiti jen tehdy, je-li toho třeba k některému z účelů uvedených v § 1, odst. 2.

(2) O oprávnění k užívání nemovitosti podle

ustanovení předcházejícího odstavce a o jeho rozsahu rozhodne okresní úřad na návrh státu nebo jiné osoby, která připravuje nebo provádí některou ze staveb, podniků, zařízení neb opatření, pro jejichž účely je vyvlastnění podle § 1, odst. 1 a 2 možné, anebo je držitelem takové stavby, podniku, zařízení neb opatření. Odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu nemá odkladného účinku.

(3) Návrh podle odstavce 2 třeba doložiti potvrzením ministerstva národní obrany o tom, že tu jde o užívání nemovitosti k účelům uvedeným v § 1, odst. 1 nebo 2; jde-li o stavbu, podnik, zařízení nebo opatření, které patří do oboru působnosti některého jiného ministerstva, vydává ministerstvo národní obrany uvedené potvrzení v dohodě s tímto ministerstvem.

(4) Má-li při užívání nemovitosti podle tohoto paragrafu dojíti k zbourání budovy zřízené na této nemovitosti nebo k jiné podstatné změně nemovitosti, musí to ten, kdo je podle ustanovení odstavce 2 oprávněn k užívání nemovitosti, oznámiti okresnímu úřadu s žádostí, aby byl neprodleně proveden úřední odhad dotčené nemovitosti; zbourání budovy nebo jiná podstatná změna nemovitosti může býti provedena teprve po jejím úředním odhadu.

(5) Ustanovení § 3, odst. 8 platí obdobně.

(6) Oprávnění podle odstavců 1 a 2 zaniká, nebyl-li návrh na vyvlastnění podán do šesti měsíců od té doby, co bylo vydáno rozhodnutí okresního úřadu podle odstavce 2.

(7) Zanikne-li oprávnění podle ustanovení odstavce 6 anebo nedojde-li k vyvlastnění, třeba nemovitost, již bylo podle ustanovení tohoto paragrafu užíváno, vrátiti, a to co možná v takovém stavu, aby mohla sloužiti účelu, jemuž sloužila předtím, než se jí začalo užívati podle ustanovení tohoto paragrafu.

(8) Za škodu, která byla způsobena na nemovitosti jejím užíváním podle tohoto paragrafu a nebyla odklizená způsobem uvedeným v předcházejícím odstavci, přísluší vlastníku náhrada. To platí i o škodě, která vznikla tím, že bylo znemožněno včasné obdělání nemovitosti, její osetí a pod. O náhradě škody rozhoduje okresní úřad.

(9) Za užívání nemovitosti podle tohoto paragrafu přísluší vlastníku náhrada, kterou stanoví — nedojde-li k dohodě o ní — okresní úřad podle obecného užitku, jaký nemovitost

dávala v době, kdy byla vzata do užívání; při tom se přihlíží k průměrnému výtěžku nemovitosti z posledních tří let předtím, než byla vzata do užívání. Za užívání nemovitosti, která trvale nepřinášela žádného užítku, náhrada nepřísluší.

(10) Ustanovení § 2, odst. 2 platí obdobně i pro určení náhrady podle ustanovení tohoto paragrafu.

(11) Náhradou podle ustanovení tohoto paragrafu je povinen ten, kdo podal návrh podle ustanovení odstavce 2.

(12) Nárok na náhradu za užívání nemovitosti (odstavec 9) nebo za její poškození (odstavec 8) lze uplatnit u okresního úřadu do šesti měsíců od vrácení nemovitosti; nebyl-li nárok v této lhůtě uplatněn, zaniká. Dojde-li k vyvlastnění nemovitosti, již bylo užíváno podle ustanovení tohoto paragrafu, nepřísluší zvláštní náhrada za její užívání ani za její poškození; náhrada za vyvlastnění (§ 2) se stanoví v tomto případě podle obecné ceny v době, kdy byla nemovitost vzata do užívání.

(13) Ustanovení tohoto paragrafu platí obdobně i o užívání vod.

§ 5.

Placení náhrady za vyvlastnění.

(1) Náhradu za vyvlastnění třeba zaplatit do šesti neděl od jejího pravoplatného určení.

(2) Nepodá-li vlastník nemovitosti průkaz o tom, že osoby, kterým plynou práva k vyvlastňované věci z knihovních zápisů, souhlasí, aby náhrada poskytnutá v penězích byla vyplacena jemu přímo, složí se tato náhrada u knihovního soudu, který ji pak rozvrhne v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu.

(3) Průkaz uvedený v předcházejícím odstavci třeba podati listinou, na níž je podpis oprávněné osoby ověřen soudem anebo notářem (veřejným notářem), nebo veřejnou listinou.

(4) Podle dokladu o zaplacení náhrady v penězích nebo o poskytnutí náhrady v nemovitostech (věcném právu) se vloží na žádost toho, kdo navrhl vyvlastnění, do veřejných knih vlastnické právo k vyvlastněné nemovitosti nebo věcné právo anebo přechod, omezení nebo zrušení takového práva. Žádost musí býti potvrzena ministerstvem národní obrany; jinak nelze knihovní zápis povoliti.

§ 6.

Ustanovení o nemovitostech (vodách) ve vlastnictví (správě, užívání) státu a o některých jiných nemovitostech.

(1) Potřebuje-li k účelům uvedeným v § 1 nemovitosti (vod), která je ve vlastnictví státu, některé odvětví státní správy, požádá ministerstvo, jež je ústředním úřadem pro toto odvětví, o nemovitost (vody) ono ministerstvo, do jehož oboru působnosti dotčená nemovitost (vody) náleží; takovou žádost třeba neprodleně projednat. Nedojde-li mezi zúčastněnými ministerstvy k dohodě, rozhodne o věci na návrh ministerstva, uvedeného v předcházející větě na prvním místě, vláda.

(2) Je-li k účelům uvedeným v § 1 zapotřebí jiných nemovitostí (vod), než které jsou uvedeny v odstavci 1, a uplatní-li v řízení o vyvlastnění nebo o udělení povolení k užívání takových nemovitostí (vod) oprávněný úřední činitel námitky s hlediska jiných veřejných zájmů, než jsou zájmy obrany státu, rozhodne ministerstvo, do jehož oboru působnosti náleží ochrana dotčených veřejných zájmů, v dohodě s ministerstvem národní obrany neprodleně o tom, zda a pokud má býti při uplatňovaných námitkách setrváno. Nedojde-li mezi uvedenými ministerstvy k dohodě, rozhodne o věci na návrh ministerstva národní obrany vláda. V řízení o vyvlastnění nebo o udělení povolení k užívání nemovitostí (vod) nelze pokračovati, dokud se uvedená ministerstva nedohodnou anebo dokud o věci nerozhodne vláda. K námitkám s hlediska veřejných zájmů, které nebyly uplatněny oprávněným úředním činitelem, se nepřihlíží.

(3) Ustanovení předcházejícího odstavce neplatí, jde-li o vyvlastnění k účelům opevnění; takovému vyvlastnění nemůže býti jiný veřejný zájem na překážku.

(4) Jde-li o nemovitosti, které jsou v správě (užívání) státu, je stát nebo jiná osoba, která chce podati návrh podle ustanovení § 1, odst. 4 nebo § 4, odst. 2, povinna uvědomiti o tom co možná již před podáním návrhu onen úřad, který dotčenou nemovitost spravuje (užívá).

§ 7.

Zvláštní ustanovení.

(1) V řízení podle tohoto zákona a předpisů na jeho základě vydaných je úřad řízení provádějící povinen učiniti všechna vhodná opa-

tření, aby byly zachovány v tajnosti věci, které mají zůstatí utajeny v zájmu obrany státu; při tom se může úřad odchýliti od platných předpisů řízení se týkajících. Opatření, opřená výslovně o ustanovení věty první, není třeba odůvodňovati.

(2) Je zakázáno v tisku uveřejňovati zprávy o výkupu nebo vyvlastnění nemovitostí (věcných práv, vod) podle tohoto zákona a o poloze dotčených nemovitostí; výjimkou jsou zprávy uveřejněné se souhlasem ministerstva národní obrany nebo vojenského velitelství (úřadu), jemuž to toto ministerstvo svěří. Nezachování tohoto zákazu se trestá podle § 23 zákona ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb. z. a n., na ochranu republiky.

(3) O zjištění a vyznačení nemovitostí, jichž výkup nebo vyvlastnění se provede k účelům obrany státu podle tohoto zákona, v pozemkovém katastru platí ustanovení § 14, odst. 2 zákona ze dne 16. prosince 1927, č. 177 Sb. z. a n., o pozemkovém katastru a jeho vedení (katastrálního zákona).

§ 8.

Změna způsobu použití lesních nemovitostí.

Má-li použití vyvlastněných lesních nemovitostí k účelům podle tohoto zákona v zápětí přeměnu lesní půdy na jinou půdu, po případě jinou změnu dosavadního způsobu použití těchto nemovitostí, k níž by bylo jinak třeba podle platných předpisů zvláštního úředního povolení, není tohoto povolení k uvedené změně zapotřebí.

§ 9.

Berní výhody.

Podání, protokoly, právní jednání, listiny a úřední úkony, nutné k provedení tohoto zákona, jsou osvobozeny od kolků a poplatků, od dávek za úřední úkony ve věcech správních a od obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí.

§ 10.

Podrobnější předpisy.

(1) K provedení tohoto zákona může vláda nařízením vydati podrobnější předpisy.

(2) Týmž způsobem mohou býti ustanovení tohoto zákona, jež se týkají řízení a příslušnosti k němu, podle potřeby doplněna nebo pozměněna, zejména jde-li o vyvlastnění k účelům některých druhů staveb, na př.

staveb železničních a pod., při čemž může býti též stanoveno, že vyvlastňovací řízení lze tu spojití s řízením o dotčené stavbě.

§ 11.

Účinnost zákona a jeho provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra a ostatními zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Malypetr v. r.

Bradáč v. r.

64.

Zákon ze dne 4. dubna 1935,

jímž se mění některá ustanovení zákona o vojenském kázeňském a kárném právu, jakož i o odnětí vojenské hodnosti a přeložení do výslužby řízením správním.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 4. července 1923, č. 154 Sb. z. a n., o vojenském kázeňském a kárném právu, jakož i o odnětí vojenské hodnosti a přeložení do výslužby řízením správním, ve znění zákona ze dne 8. dubna 1927, č. 55 Sb. z. a n., a zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb. z. a n. (platového zákona), se mění a doplňuje takto:

§ 1.

V § 2:

a) ustanovení odstavce 2 se zrušuje;

b) u odstavce 1 se vynechává označení „(1)“.

§ 2.

V §§ 3, 9, 12 a 35 se v citaci § 2, odst. 1 vynechává označení „odst. 1“.

§ 3.

V § 3, odst. 1, písm. b) se vynechává na začátku slovo „nezařadění“ a na konci se připojuje „nebo k vojenskému výcviku“.